

vraag: als 2018 het laatste onderzoek was en
we nu drie 4 jaar willen gaan brengen,
waaronder dan nu al niet een (tussen)
hegging?

Minister voor APP

Daar is de suggestie dat we pas na 2025
aan gaan slaan. Dat is bijzonder laat.

Nota beantwoording Kamervragen Commissie Sociaal
Minimum m.b.t. CN

Denk hier niet iets tussenin te laten betrekken,
terwijl we anderszels geheel de andere aan
realisatie ijkpunt in 2025? Graag reactie.

nota

Aanleiding

- Naar aanleiding van het instellingsbesluit van de Commissie Sociaal Minimum, met als doel onderzoek doen naar wat een aantal huishoudtypes nodig heeft om rond te komen, en naar de systematiek van het sociaal minimum, heeft het Kamerlid Wuite (D66) vragen aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en u gesteld over het van toepassing zijn van de onderzoeksopdracht voor Caribisch Nederland (CN).

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met het advies om Caribisch Nederland niet mee te nemen in de onderzoeksopdracht voor de Commissie Sociaal Minimum?
- Stemt u ermee in om een separaat traject voor CN te starten in 2025?
- Indien u hiermee instemt, verzoeken wij u om de beantwoording op de Kamervragen te ondertekenen en deze mede namens de staatssecretaris van BZK te verzenden.
- De brief is parallel bij BZK de lijn in gegaan. We verzoeken u daarom de brief voor verzending aan te houden, totdat de staatssecretaris van BZK eveneens akkoord is met de beantwoording.

Kernpunten

- In de Kamervragen heeft het Kamerlid Wuite gevraagd of de reikwijdte van het onderzoek naar de hoogte en de systematiek van het sociaal minimum, dat wordt uitgevoerd door de Commissie Sociaal Minimum, ook betrekking heeft op CN. En, zo niet, of u bereid bent om CN alsnog aan de opdracht toe te voegen.
- In de beantwoording geeft u aan dat u de commissie niet de opdracht meegeeft om CN mee te nemen in het onderzoek, hoewel het de commissie uiteraard vrijstaat om anders besluiten.
- Vanwege het feit dat dit kabinet voor CN een groeitraject met concrete maatregelen heeft uitgestippeld om in 2025 het ijkpunt voor het sociaal minimum te realiseren, is een onderzoek voor CN momenteel niet opportuun (zie ook de toelichting). De hoogte van de inkomens en kosten van levensonderhoud zijn daardoor tot 2025 nog volop in beweging. Ook lijkt het problematisch om Europees Nederland met CN te vergelijken, vanwege de verschillen in systematiek, kostenpatronen en stelsels.

TER BESLISSING

Directie
Werknemersregelingen

Datum
8 augustus 2022

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
18 augustus 2022

Bijlage(n)
1

20-9

Aan

vragen graag nog een
door 'spiegel' tussen-
hegging
beaan-

Des, nog niet
alred wel antwoord
9 deze vraag
is gegeven

- Om bovenstaande redenen adviseren wij u om pas na 1 januari 2025 in te zetten op een algehele herijking van het (ijkpunt) sociaal minimum in CN, middels een soortgelijke onderzoeksopdracht als die aan de Commissie Sociaal Minimum voor Europees Nederland is meegegeven, waarbij de hoogte en de systematiek van het sociaal minimum tegen het licht worden gehouden.
- Een dergelijk onderzoek naar de kosten van levensonderhoud kan dan direct fungeren als evaluatie van de beleidsinzet van het kabinet om te bezien hoe die kosten zich verhouden tot het inkomensniveau op dat moment en de beoogde kostenverlagingen. Het ligt voor de hand om op dat moment besluitvorming voor te bereiden om voor CN formeel een sociaal minimum vast te stellen.

Datum
8 augustus 2022

Onze referentie
[REDACTED]

Toelichting

Ijkpunt sociaal minimum

- In opdracht van SZW is in 2018 al een onderzoek naar de hoogte van het sociaal minimum in CN verricht door Bureau Regioplan, om op grond van objectieerbare gegevens tot een sociaal minimum te kunnen komen.¹ Uit dat onderzoek is gebleken dat de kosten van basale uitgaven, zoals huur, elektra en drinkwater, voor veel mensen te hoog zijn.
- Het vorige kabinet heeft bij het vaststellen van het ijkpunt voor een sociaal minimum daarom niet voor alle kostenposten die in het onderzoek vastgestelde bedragen gehanteerd. Daar waar met overheidsbeleid verlagingen kunnen worden gerealiseerd, zijn er lagere bedragen in het ijkpunt opgenomen, gekoppeld aan een reductiedoelstelling van beleid. Dat geldt voor wonen en kinderopvang.
- Bij EZK (elektra, telecom) en IenW was destijds geen draagvlak om een kostenreductie op die terreinen in het ijkpunt te verdisconteren, maar is afgesproken dat de impact van beleid om de kosten te verlagen jaarlijks gemonitord zou worden.

Stand van zaken kostenverlagingen verdisconteerd beleid

- De gemiddelde kosten voor kinderopvang lagen in 2018 op \$ 93 per kind. In het ijkpunt is momenteel een streefbedrag opgenomen van \$ 40 voor de dagopvang en \$ 25 voor de BSO. Met de introductie van de Tijdelijke Subsidieregeling Financiering Kinderopvang CN is al een substantiële daling van de kosten van de kinderopvang gerealiseerd. Voor ouders die het niet kunnen betalen, kan op advies van het openbaar lichaam een kindplaatssubsidie worden verstrekt, waardoor voor deze ouders de gemiddelde kosten in verhouding laag of zelfs nul zijn. Als het financiële deel van de Wet kinderopvang BES wordt aangenomen (naar verwachting per 1 januari 2024), krijgt het openbaar lichaam de bevoegdheid om voor ouders die het niet kunnen betalen de ouderbijdrage te vergoeden. Dat zal dan een doorvertaling krijgen in het ijkpunt.
- Voor wonen waren de werkelijke kosten in 2018 gemiddeld \$ 550 voor een alleenstaande, maar is in het ijkpunt een streefbedrag van \$ 298 opgenomen. Een kostenreductie van de woonlasten vergt een inzet van lange adem. Op dit peilmoment is binnen de sociale huursector een kostenreductie van zo'n \$ 170 tot \$ 190 gerealiseerd.
- Met deze kostenverlagingen zijn we redelijk op streek, maar zal er de komende jaren nog wel inzet nodig zijn, met name op wonen.

¹ Bijlage bij Kamerstukken II 2017/18, 34775-IV, nr. 45.

Politieke context

- De hoogte van het ijkpunt sociaal minimum in CN staat de laatste tijd onder politieke en maatschappelijke druk, met name vanwege de toegenomen inflatie. Door jaarlijkse indexatie groeit het ijkpunt weliswaar mee met de prijsontwikkelingen. Dit is overigens met een kleine vertraging; zo worden de mondiale prijsontwikkelingen van 2022 pas zichtbaar in het ijkpunt dat voor 2023 wordt vastgesteld.
- Vanuit oppositiepartijen (GL, PvdD, BIJ1) is er toenemende druk om een ijkpunt vast te stellen op basis van werkelijke kosten. Ook de Nationale Ombudsman en de openbare lichamen hebben hier eerder voor gepleit.
- Daar komt bij dat de Bonairiaanse consumentenbond Unkobon u onlangs per brief gesommeerd heeft om een sociaal minimum op basis van werkelijke kosten vast te stellen en deze binnen één jaar te realiseren. Hierover vindt u een nadere toelichting in de annotatie voor het BWO met de staatssecretaris van BZK. WR werkt momenteel samen met WBJA en BZK aan een conceptreactie.
- Wij raden u af om op dit moment al een onderzoek naar de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud te starten. Het is bekend welke stappen er gezet moeten worden om het ijkpunt voor het sociaal minimum te realiseren. Deze (grote) stappen zijn inmiddels concreet vormgegeven, waarbij ook het benodigde budget is vrijgemaakt.
- Risico is dat een dergelijk onderzoek kan afleiden van de opgave, die ook in het coalitieakkoord is opgenomen, en het door u uitgestippelde tijdspad, terwijl inwoners nu het meest gebaat zijn bij het uitvoeren en zo mogelijk versnellen van de inzet.
- Een nieuw onderzoek zal mogelijk aanleiding vormen om al eerder dan 2025 formeel een sociaal minimum vast te leggen voor CN. Hiermee kan onterecht de opgave aan de inkomenskant hoger komen te liggen, terwijl ook inzet op de kostenkant nodig is. Dit zou extra inzet van werkgevers en SZW kunnen vragen (waar op dit moment tevens geen budget voor is) en tot lagere inzet van andere departementen kunnen leiden, terwijl die inspanning juist nodig is.

Datum

8 augustus 2022

Onze referentie

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen	Verzenden aan TK	